7.1.2018

Liikenne- ja viestintävaliokunnan pyyntö 12.12.2018

LVM:n asiantuntijalausunto asiassa HE 253/2018 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa HE 253/2018 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle kansallisen turvallisuuden huomioon ottamista alueiden käytössä ja kiinteistönomistuksissa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi, laki valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla sekä laki eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia, maakaarta, kaupanvahvistajista annettua lakia, kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annettua lakia sekä kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annettua lakia.

LVM on 15.8.2018 toimittanut puolustusministeriölle lausuntonsa asiaa koskevasta työryhmän mietinnöstä "Kansallinen turvallisuus alueiden käytössä ja kiinteän omaisuuden siirroissa". Koska mietinnön päälinjoja ei ole muutettu jatkovalmistelussa, LVM:n näkemys on sama kuin aiemmin puolustusministeriölle toimitetussa lausunnossa eli LVM tukee hallituksen esityksen linjauksia.

LVM pitää ehdotuksia tarpeellisina erityisesti, koska näillä luodaan viranomaiselle uusia keinoja turvata yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tapauksissa, jotka liittyvät esimerkiksi kiinteistökauppoihin. Liikenne- ja viestintäverkot ovat osa kansallisen turvallisuuden kokonaisuutta, ja kauppamerenkulun väylien kriittiset kohdat ovat tärkeitä huoltovarmuuskohteita.

Esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain uudet esitetyt kirjaukset tukevat kansallista turvallisuutta osana liikennejärjestelmän kehittämistä, sillä alueiden käytöllä on tiivis vuorovaikutussuhde liikenneväylien ja koko liikennejärjestelmän kehittämiseen. Kirjaus huoltovarmuuden kehittämistarpeiden turvaamisesta ja niiden toimintamahdollisuuksien varmistamisesta kaavoituksessa puolestaan koskisi muun muassa viestintäverkkoja.

Väylien suunnittelussa huomioidaan nykyäänkin Puolustusvoimien tarpeet. Väylien suunnittelun aikana pyydetään lausuntoa Puolustusvoimilta ja tarvittaessa esimerkiksi Rajavartiolaitokselta sekä energiaverkkoyhtiöiltä.

LVM pitää myös tarpeellisena hallituksen esityksen mukaista tavoitetta parantaa viranomaisten välistä tilannekuvaa ja kiinteistökauppoja koskevaa seurantaa. Tilannekuvan rakentamiseksi tarvitaan

Liikenne- ja viestintäministeriö | Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki | Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto | Puhelin 029516001 | www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

hallinnonalojen välistä yhteistyötä. LVM:n näkemyksen mukaan on hyvä, että omistusmuutoksia on tarkoitus seurata keskitetysti, sillä kaikilla hallinnonaloilla ei ole mahdollisuutta seurata strategisesti tärkeiden kohteiden lähistöllä tehtäviä kiinteistökauppoja.

Samalla on tärkeää, ettei lailla eräiden kiinteistöhankintojen luvanvaraisuudesta vaikeuteta tarpeettomasti investointeja ulkomailta, vaan lupaprosessi pyritään hoitamaan joustavasti.

Pyry Takala
Liikenneneuvos, valmiuspäällikkö

Jakelu LiV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi